

NOVI SLOV. ŠTAJERC

IZ NARODA ZA NAROD.

„Novi Slovenski Štajerc“ izhaja vsakega 10., 20. in 30. v mesecu. — Naročnina za celo leto 2 K, za pol leta 1 K, za četrť leta 50 vin; plačuje se naprej. — Posamezna šteť 6 v. Oznaniła po dogovoru. Denar in reklamacije se pošiljajo na: Upravništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani. Dopisi pa na: Uredništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani.

Kvišku srca!

Zadnjič smo pogledali svoje delo v preteklem letu, sedaj hočemo poseči malo v bodočnost in razkriti, kaj nas še čaka. Ako se ozremo okrog po naši slovenski zemlji in opazujemo posebno še naš položaj na Spodnještajerskem, skoraj ne vemo kje bi začeli, kaj bi naglašali za najpotrebnejše, kajti povsod nas čaka veliko, veliko dela. Daleč smo še oddaljeni od svojih ciljev, da bi zamogli položiti malo roke navskriž in reči: dobro se nam godi. Kaj pa torej hočemo, kaj zahtevamo? Kako čemo odpomoči?

Zahtevamo, da pride naš jezik do one veljave in pravice, katero ima kakor vsi drugi jeziki. Izvrševati morajo cesarski uradniki tudi nam nasproti vse postave in pravice, katere nam je naš vladar s slovesno prisego potrdil. Da se to zgodi, pa moramo glasno zahtevati, kajti drugače svet misli, da smo z vsem zadovoljni, da nimamo nobenih potreb. Otrok kriči, kadar je lačen ali bolan, tudi mi moramo kričati, moramo zahtevati, sicer svet misli, da nič ne potrebujemo. Zato bo tudi »Novi Sl. Štajerc« neprenehoma opozarjal in zahteval naše narodne pravice.

Naše kmetijstvo še ni dolgo tako napredovalo, kakor drugod, akoravno se od našega kmeta zahtevajo ravno tako veliki davki kakor drugod. Naše slovenske kmetije, slovenski vinogradi in gozdi prehajajo še vedno v tuje, posebno nemške roke, slovenski kmet pa postaja hlapec, služabnik tujca, ali pa se uborno s trudom in težavo preživlja. Kvišku srca! klical bo naš list posebno slovenskemu kmetu. Ne obupaj, ne tarnaj, ampak s čilim duhom in trdno roko se loti dela, glej, kako si pomagajo drugod, uči se napredovati! Stare vrste obleko zavržemo rekoč: to ni za sedajni čas, to je starinsko. Zavržimo tudi starinsko gospodarstvo, oprimo in poskusimo novo, mogoče bo nam tudi tako ugajalo in dobro prišlo kakor nove vrste obleka! »N. Sl. Štajerc« bo se rad oziral po svetu in prinašal pa tudi nasvete iskušenih domačih naših mož.

Prepričani smo, da nam stisnejo prijateljsko roko vsi, ki bodo uvaževali in se ravnali po naših nasvetih.

Pamet v glavi in denar v žepu to je dajalo in daje še vedno človeku na svetu veljavo. Te resnice nam pač nikdo ne more ovrči, in ravno zato bomo s paznim očesom zasledovali vse, kar bi našim bralcem lahko

koristilo, odkrito in odločno pa bomo svarili tudi pred vsem, kar lahko našem ljudstvu škoduje.

Mnogo truda nas čaka, marsikatero zapreke bomo morali odpraviti, da se približamo tudi v novem letu še bolj našim lepim ciljem. Poštenost in resnicoljublje nas bo vodilo vedno na naši poti, skritih, skrivnih namenov nimamo, ampak kar pišemo, nam veleva trezen razum in gorko srce do svojega bližnjega. Lahko je obmetavati druge s psovki in jih blatiti, toda vprašamo pred vsem tebe dragi bralec, kaj pa imaš nazadnje ti od tega, kaj bi dosegli mi? Sejali bi razpor in sovraštvo, koristili pa ne bi nikomur in pekla bi nas vest, da smo ravnali napačno. Odločno pa hočemo braniti svoje.

Časopis bodi čitateljem nekako nadaljevanje šole, kjer najdejo bralec vedno nekaj za življenje potrebnega in koristnega; časopis pa mu bodi tudi prijetna, vesela, zdrava, nepokvarjena zabava in razvedrilo, ko sede zmučen in utrujen po delu za mizo ali poleti v senco. Tega mnenja smo mi in tega se hočemo držati.

Zato pa kvišku srca! saj nam kliče še slovenski pesnik Vodnik:

»Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,
Za pridne nje lega najprava;
Sreča te išče, um ti je dan
Našel jo bodeš, če nisi zaspan.«

Tako nastopamo novo leto mi.

Naše stališče glede opustitve gimnazije v Celju in spopolnitve slovenskih sporednih razredov v Mariboru v popolno, samostojno gimnazijo.

Zadnji čas pišejo slovenski, nemški in celo češki listi, da namerava vlada opustiti novo nižjo gimnazijo v Celju in spopolniti slov. razrede na gimnaziji v Mariboru v popolno slovensko gimnazijo. Sicer prihajajo iz višjih mest poročila, da sedaj o tem ni govora, a vendar moramo za vsak slučaj povedati svoje mnenje.

Pridobitev celjske nižje gimnazije je najvažnejši in najlepši uspeh vseh slovenskih poslancev v zadnjih letih. Za njo so žrtvovali vsi slovenski poslanci, posebno pa štajerski veliko truda in morali spolniti svojim zaveznikom marsikatero obljubo. Nerazumljivo

se nam torej zdi, da bi ravno ti poslanci meni nič tebi nič pustili propasti ta dragocen biser v našem narodnem šolstvu, in to posebno sedaj, ko vender dobijo *Slovani sami večino* v državnem zboru.

Celjska gimnazija je bila častna zadeva vseh slovanskih klubov, in če so dobili večino Slovenci takrat, zakaj je ne bi tem ložje sedaj. Ali je svet res že znorel? Ali hočemo biti Slovenci res že sami brezpravna »raja« kakor turški kristjani? *Nikdar iz Celja* zašumelo in gro-melo je takrat po slovenski zemlji in vse to naj bo pozabljeno, vse zgubljeno?! Pozabljeni vsi razlogi, zakaj da ne poznamo glede Celja nobenega kompromisa?! Nikdar nazaj, vedno le naprej je naše geslo. Žrtvovali smo Slovenci v obče, in štajerski, posebno pa koroški neizmerno veliko za novo volilno preosnovo, ker ravno pričakujemo od nje v Avstriji boljših časov. *Ne preme-stitev, ampak spopolnitev naših nižjih gimnazij in slovensko re-alko zahtevamo*, to mora biti prvo, a vsekakor ne edino zadoščenje za velike žrtve ob priliki volilne preosnove. Do 40.000 nemških in nemškutarskih mestjanov ima tri gimnazije, nad 400.000 Slovencev osobito kmetov, pa naj bi ne imelo vsaj dveh popolnih gimnazij, kamor bi slovenski kmet lahko z veseljem in brez skrbi poslal svojega sina, da ga vidi pozneje pred altarjem kot duhovnika ali v uradu kot uradnika in na sodnji kot sodnika, ki bo imel spoštovanje do svojega jezika ter srce za njegovo trpljenje!?

Kam pa smo prišli? Res čuditi se moramo našemu slovenskemu časopisju, da ni našlo primernih besed za take vesti. Da ostaneta gimnazija v Celju in slovenski vsoporedni razredi v Mariboru in se oboje spopolni kar najhitreje v popolne samostojne slovenske gimnazije, to ni zahteva klerikalcev, liberalcev, radikalcev itd. ampak to je zahteva vsakega poštenega narodnega Slovenca brez izjeme stanu in prepričanja. Tukaj smo bili in ostanemo edini. Proklet vsak izdajalec!

Navodila našim dopisnikom in sotrudnikom.

Ker hočemo, da postane naš list vsestransko zanimiv in poučljiv, podajamo tukaj nekaj navodil, katere si naši sotrudniki naj dobro zapomnijo, ko pišejo svoja poročila:

Pred vsem piši le resnico tako, da jo lahko list brani in dokaže tudi po potrebi zmiraj pred sodiščem. Nasproti uredništvu jamči poročevalec za resnico s svojim lastoročnim podpisom. Seveda se čuva najstrožja tajnost, toda kakor rečeno, ni lepo za list, ako mora prinesiti popravek ali preklic; slabo je tudi, če napadeš koga, ki tebi osebno ni ljub, sicer pa je lahko dober narodnjak. Bodimo pravični in resnicoljubni nasproti vsem brez izjeme! Tako si list pridobi največ ugleda. Svoje poročilo piši jedrnato in sicer samo na eni strani lista ne na obeh, kakor se še vedno dogaja. Ne pozabi nikdar, da pišeš za vse čitatelje lista in ne samo za sebe in par svojih prijateljev! Prepusti sodbo, ali je tvoje poročilo za list, pa tudi spremembo dopisa ali poročila mirno uredništvu, ki ti v važnih rečeh prav rado pojasni pismo marsikaj. Opazuj vestno sledeče:

I. Glede okrajnih glavarstev, okrajnih zastopov in občin, kake važne odloke so izdali te oblasti in kako postopajo. Posebno pazljivo zasleduj proračune občin in okr. zastopov.

II. Važni del našega narodnega življenja je izobrazba. Semkaj spadajo vse vrste šol in poučni tečaji ter posamezna poučna predavanja. Paziti je pri tem na sledeče: 1) obisk, 2) uspehi, 3) potreba in pri šolah na štev. razredov ter način pouka. Poročaj tudi ali je veliko ljudi, ki ne znajo čitati in ali iz kraja kdo študira, kje in kaj. Grede dečki tudi na obrtne šole, se hodijo učiti v mesta obrti? Važni pri izobrazbi so zlasti časopisi in knjige. Kateri časopisi prihajajo, v kolikem številu in kako ugajajo. Čitajo ljudje radi knjige? Kakšne?

III. Gospodarstvo: Pridelki tvojega kraja, so posestva majhna ali velika, kakšna je zemlja. Napravljajo povodenj škodo? So posestniki zadolženi, kje so zadolženi in zakaj? Kako uspevajo glavne panoge kmetijstva? Živinoreja, pasma živine, bolezni, sejmi in obisk sejmov. Sadjereja, vinogradništvo, čebelarstvo. Se v tvojem kraju ljudje izseljujejo, kam? V mesta kot posli ali celo v druge dežele? Zakaj se izseljujejo? Kake so prometne zveze? Ima kraj dobre ceste, pota, železnice? So v kraju zadruga ali kmetijske podružnice, posojilnice? Kako uspevajo, kako gospodarijo? So pogoji dani in je res potreba po kaki zadruzi odnosno kmetijskem društvu? S čim trgujejo trgovci kraja? So narodni? Od kod naročujejo svoje blago? Prihajajo v kraj letovičarji? Odkod?

IV. Jezikovne razmere. Kako uradujejo uradi? Kaki so napisi na javnih prostorih? Je kraj zaveden ali ne. Kako vodijo župni uradi matrike? Kakšni so pečati pri raznih javnih uradih? So v uradih Slovenci ali Nemci? So prijazni ali ne?

V. Politične zadeve: poročila o shodih, volitvah, mišljenju prebivalstva.

VI. Društva: katera društva so v kraju, kako spolnjujejo svojo nalogo, imajo veliko članov?

VII. Nezgode in novice. Kaj se je dogodilo zanimivega v kraju? Poročila o požarih, toči, ujmah, boleznih živine. Se je kdo ponesrečil?

VIII. Zdravstvene razmere in nrvnost: Poročila o pitju opojnih pijač, posebno če se dogaja pri mladini. Posledice? pretepi, nesreče vsled popivanja, sodnijske obsodbe itd.

To so glavne točke, na katere opozarjamo svoje čitatelje, da jih opazujejo in nam poročajo. Ni treba, da so poročila sestavljena vzorno, paziti je treba pred vsem, da so podatki resnični. Navodilo naj se shranijo za pozneje, da bodo znali poročati.

Obračamo pa se še v drugi zadevi na naše čitatelje. Prosimo namreč svoje somišljenike, da razširjajo naš list. Vsak si lahko zračuna na prstih, če upošteva poštnino, tiskovne stroške itd., da nam ni za dobiček, ampak le za pošteno delo in narodno korist.

Če le mogoče, naj naroči eden na svoj naslov za več odjemalcev; tako bomo ložje in hitreje odpravljali list in zasledovali pazljivejše, zakaj ga ta ali oni naročnik ni dobil. Posebno prosimo bralna društva, da se naj naroče na naš list.

Lista ne moremo pošiljati zastonj. Plačuje ga lahko vsak, kako more; torej celoletno, polletno ali celo če-

triletno. Priskrbeli bomo pošne položnice, s katerimi se bo lahko naročnina plačevala. Sedaj še plačujte po nakaznicah. Denar se pošilja na naslov: Upravništvo »Novega Slovenskega Štajerca« v Ljubljani; dopisi, poročila in sploh pisma pa na naslov: Uredništvo »Novega Slovenskega Štajerca« v Ljubljani.

Domače novice.

Narodni svet za Spodnje Štajersko. Vsi avstrijski narodi zbirajo takorekeč svoje čete, urejujejo ali organizirajo se, po domače rečeno: napravljajo red med seboj in ustvarjajo vrhovno vodstvo v narodno-gospodarskih zadevah, posebno Nemci in Čehi. Nemci so si ustanovili celo za Spodnje-Štajersko, kjer jih je vsega skupaj po vladnem štetju 40—50.000, poseben narodni svet, kateri zdržuje vse Nemce in nemškomisleče v trdno narodno celoto, naj so po svoji veri in svojem prepričanju že katoličani, protestantje ali pa židje! In Slovenci? Kje ste nesebični, požrtvovalni narodnjaki, narodni voditelji, poslanci? Sovražnik si je postavil na naši zemlji močno trdnjavo, kjer se ne brani samo ampak tudi napada. Vsi, kar vas je slovenske krvi, pod eno slovensko zastavo! Storite svojo dolžnost, skrajni čas je! Gospodje ne prevzemajte časti ampak delo!

Čitalniška knjižnica v Celjskem »Narodnem domu« (dohod skozi čitalniško dvorano I nadstropje) je odprta vsako nedeljo od 9—11 ure. Knjižnica izposoja leposlovne in znanstvene knjige brezplačno. Celjski okoličani, poslužite se te prilike.

Pretep med Nemci in Slovenci v Celju. V Silvestrovi noči so pred pošto trčili skupaj nemškutarski trgovski pomočniki in slovenski delavci. Nemškutarji so jeli po svoji stari navadi izzivati, Slovenci so seveda odgovarjali in nastal je prepir, ki se je kmalu razvil v pretep. V tem pretepu je delavec *Jakob Kauz* potegnil nož in ranil z njim trgovskega pomočnika *Frana Petricha*. Kauza, ki je bil močno vinjen, so aretirali in izročili okrožnemu sodišču v Celju. Obravnava bo doglala, na kateri strani je bila krivda. Kdor pozna celjske razmere, in postopanje celjskih nemškutarskih kričarjev, se ne bo mogel ubraniti prepričanja, da so nemškutarji izzvali pretep in da je Kauz izvršil svoje dejanje najbrže v silobranu.

Prezgodnji oznanjevalci pomladi. V Grižah pri Celju sta nabrali dve gospodični ob novoletnem času šopek trobentic na prostem. Pač redka prikazen v tem letnem času.

Mozirje. Iščemo sedlarja, zavednega našega moža, ker naš sedlar ne zna več slovenski in ga zavedni Mozirčani nočemo več podpirati.

Občinski odbor v Rajhenburgu je sklenil v svoji seji dne 17. t. m., naj županstvo uraduje izključno v slovenskem jeziku in naj ne sprejema odslej nobenih nemških dopisov več. Tako je prav! Naj bi vse občine na Slovenskem v narodnem oziru tako odločno postopale, kakor nekatere zavedne občine na Spodnjem Štajerskem, bi bilo pač kmalu konec nemškutarjenja v naših uradih!

Javno vprašanje na glavno ravnateljstvo južne železnice. Neki gospod se nam je pritožil, da se je vozil

na progi Ljubljana-Rače-Fram in nazaj. Vozni listek pa je bil veljaven le osem dni, akoravno znaša razdalja po izkazu nad 140 km., in so po določbah južne železnice obratni listki za proge nad 130 km. veljavni 30 dni. Prosimo tozadevno pojasnila.

V Ptuj se je obesil 70 let stari delavec Pavel Haller.

Mestni očetje v Ptuj so imenovali ministra Derchatta in vsenemškega poslanca Wastiana svojim častnim članom. Prvi je kot minister cesarjev zaupnik, drugi pa se vnema in deluje za nadoblast nemškega cesarja v naših deželah. Ako bi ne bilo pametnejših, bi rekli, da ti gospodje niso neumni. Od ministra pričakujejo novih dobrot, z imenovanjem Wastiana pa so zadostili svoji skrivni želji, da so se izkazali za prave »Nemce«, ki vidijo svoje nebesa le pod vlado nemškega cesarja.

Za novo leto smo dobili veliko snega, toda še več ga je padlo v drugih krajih, posebno na Ogerskem, na Nemškem in celo na Angležkem, kjer ne pomnijo takih sneženih zametov in zimskih viharjev že nad 25 let. Vlaki so obstajali na železniških progah na prostem in niso mogli voziti naprej. V mestih so morali povsod odmetavati sneg vojaki, ker je bilo delavcev premalo.

Naglo je umrl v Strašilovi šnopsariji na Bregu pri Ptuj berač Neubauer. Nekaj dni prej mu je dala občina, kamor je bil pristojen, lajno, da bi se z beračenjem lažje preživel. Najbrž bi reveža še ne dohitela tako hitro smrt, ako bi nosil miloščino raje k peku za kruh, kakor pa žganjarju za strup.

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj priredi 27. jan., v nedeljo glediški predstavi; »Pot do sreče« in »Dve tašči.« Društvo je imelo pri oblasti obilo ovir zato je potrebno, da ga bližnji rojaki tem bolj podpirajo in z obilnim obiskom navdušujejo.

Maribor. Heinrich Hetzl, Gastwirtschaft, ki ste se ga zadnjič spomnili, ima tudi napis, da ima lastno vino, Kje ima g. Hetzl gorice, prosimo, poročajte nam. Nam ni znano o nobenih Hetzlovih goricah.

Mariborska „Čitalnica“ priredi v predpustu 2 plesa, 1. dne 16. prosinca, 2. dne 2. svečana (na Svečnico). Na pustni torek ima »Bralno in pevsko društvo Maribor« veliko zabavo s plesom. Tudi se že pripravljajo nove domače igre.

Poljudno predavanje bo spet dne 13. prosinca v Mariboru. Govori g. prof. dr. L. Poljanec o »solneju in zemlji.« Pridite spet ob 1/2 10 uri dop. v Narodni dom. — Poljudna predavanja so vedno pristopna vsakemu človeku, brez vstopnine. Trajajo povprečno po 3/4 ure in se zelo poučna. Dne 20. prosinca govori g. dr. Dimnik o »zakonskem pravu.«

V Mariboru je dobil naš list v zadnjem mesecu na stotine novih prijateljev, posebno v delavstvu. Iskreno nas veseli. To je dokaz, da imamo Slovenci v Mariboru boljša tla, nego sami znamo in upamo.

Snega bi že bilo, snega, toda pometačev ni. Tako nam naznanjajo iz Maribora.

Südmarkin vrtec v Studencih pri Mariboru. Zadnjič smo prinesli kratko vest o tem vrteu, ki je bila kakor ogenj v nemčurske strehe. Kdo jim je povedal, da se

vrteu tako slabo godi? . . . Le bodite mirni, o tem vrteu še bomo mnogo govorili.

Studenci pri Mariboru. Naš vrtec je dobil 35 K od pruskih judeževih grošev, kakor smo čitali v Vašem listu. Zakaj si ga stavi Súdmarka, če si ga ne more sama zdrževati. Zvedeli smo, da je samemu vodstvu »Súdmarke« strašno žal, da so si tako neumno postavili kobačo, ki ne nosi celo nobene koristi. Vzdrževanje je drago. Menili so, da bo sprejela občina vrtec v svoje gospodarstvo, toda zmotili so se. Občina Studenci še ni nemčurska, če je v nji 7 Nemcev . . . (Pst! Stihega si pravijo, da jih ni niti 7.)

Občina Studenci pri Mariboru je odbila prošnjo Súdmarkinega vrtea za podporo. Nemčurski člani odbora bi bili iz srca radi dali par desetakov, morda tudi stotakov, toda proti njim se je vzdignilo vse, kar je poštenega v občinskem odboru. Tako je prav. Občinski denar naj gre v pametne gospodarske namene, ne pa v požrešno grlo nemčurstva.

V Studencih pri Mariboru je odprl na novega leta dan g. J. Leskovšek novo gostilno (Karlova ul. 1.).

Mariborski šestošolci na gimnaziji so razpečali nad 300 razglednic Ciril-Methodove družbe v Ljubljani. Čast mladim narodnjakom, ki jim je narodna korist in prosveta tako pri srcu.

V Studencih pri Mariboru je samo 7 nemških hiš, zaradi njih ima občina 6razredno nemško ljudsko šolo. To je razmerje!

Mariborski zdravniki so sklenili, da bodo odslej računali vsako ordinacijo 2 K, za obisk na domu najmanj 3 K, za obisk, ki ga določi stranka, najmanj dvakrat toliko, za obiske med polnočjo in 4. uro zjutraj pa najmanj 9 K.

V Ljubljani je umrlo preteklo leto 1264 ljudi. Seveda so vračunani v to število tudi ljudje iz drugih krajev, ki so umrli v hiralnici in bolnišnici.

Vabilo na ples so dali tiskati gospodje »ljublanski fantje« na Dunaju v nemški tiskarni. Menda radi tega, ker nobena slovenska ne bi znala napraviti tako neukusnega. To so narodnjaki! Sramota!

Opazili smo že večkrat, da se posebno pri brzovlakih, pa tudi pri poštnih vlakih imena postaj na Kranjskem kljub tozadevni zapovedi ne izklicujejo vedno nemško in slovensko. Navadno se nihče ne zmeni za to, toda kaj tacega je vredno najostrejšje graje. Skoraj polovica glavne proge južne železnice in veliki deli stranskih prog teče po slovenski zemlji, naš jezik ne pride do veljave niti tam, kjer imamo že izrecne pravice. Storimo vsi brez izjeme svojo dolžnost in kmalu bo drugače.

Požar med polnočnico. V Ardnem pri Krškem so šli stariši k polnočnici in pustili majhne otroke same doma. Ko so se vrnili, so našli le ožgano zidovje in tleče tramovje. Trije otroci pa tudi krava v hlevu so zgoreli. Ne more se dognati, kako da je nastal požar. Najbrž so otroci prevrnili svetilko. Vedno se ponavljajo take nesreče, ker malomarni stariši puščajo otroke brez nadzorstva. Posebno se to dogaja kaj rado po leti, ko gredo odrastli na delo. Ta nesreča bodi malomarnim in brezskrbnim vedno pred očmi. Če ni drugače mogoče, pa vzamite deco vedno s seboj.

Kaj dajamo mi državi in kaj država nam? *Koroško* plačuje davkov blizu 11 milijonov, država ji vrača 4 milijone Torej plačuje Koroško državi nad 6½ milijona. *Kranjsko* plačuje davkov 18 milijonov, država ji daje le 5 milijonov, torej plačuje Kranjsko državi nad 12½ milijona. *Primorsko* plačuje državi blizu 67 milijonov, država vrača Primorskemu 11 milijonov, torej plačuje Primorsko državi 56 milijonov. *Štajersko* plačuje davkov 46 milijonov, država vrača deželi 14 milijonov, torej plačuje Štajersko državi 32 milijonov. **Slovenske dežele** plačujejo državi 142 milijonov kron od države pa dobivajo 34 milijonov, torej plačujejo državi skupaj 108 milijonov kron.

Nekatere poštne pristojbine je trgovinsko ministerstvo z novim letom zvišalo. Za naše čitatelje pride v poštev pred vsem dvoje: 1) Nakaznice, ki so se prodajale do sedaj po 2 v., stanejo od 16. januarja naprej 3 v. Stare nakaznice se rabijo lahko še do konca tega mesca torej do 31. jan. 1907. — 2) Pisma v tistem poštnem okrožju, kjer je stanoval dotični, ki mu je bilo pismo namenjeno, v okrožju, kjer je bilo pismo oddano, morajo imeti od sedaj naprej kakor druge pisma marko za 10 v. Do sedaj je zadostovala znamka za 6 vin. — Kar se tiče drugih sprememb, jih bomo objavili, kolikor so pač potrebne za poštne razmere na deželi in sploh v naših krajih.

Čehi v Budjevicah imajo vsako leto ob novem letu velik shod, kjer se razpravlja narodno in gospodarsko delo preteklega leta. Letos so s ponosom kazali na uspeh pri občinskih volitvah, zmagali so namreč v tretjem razredu. Na zadnjem shodu shodu so se izrekli za to, da naj češki sinovi ne gredo samo študirat, ampak naj se učijo tudi rokodelstva in obrti, da bodo povsod imeli Čehi in se še lažje držali gesla »Svoji k svojim.« Pri bodočih državnozborskih in deželnozborskih volitvah ne sme postaviti nobena stranka svojega kandidata, ampak se postavi skupni češki kandidat, za katerega morajo vsi v boj. Navajamo to v zgled našim rojakom po nemških mestih in trgih. Tudi Budjevice so bile nemške. Kako pa izgledajo naši letni računi o slovenskem narodnem in gospodarskem napredku?! Smo pregledali tudi mi svoje narodno delo? Smo si postavili v vsaki občini, v vsakem okraju načrt za bodočnost?

Kako si želijo Čehi srečno in veselo novo leto? Namesto da bi pisali Bog znaj koliko pisem in razglednic, pošljejo svoji šolski družbi določeno svoto denarja in ta natisne po vseh časopisih, da želijo ti in ti (sledi na tisoče imen) vsem svojim znancem in prijateljem vse dobro v novem letu. S tem si vsak prihrani mnogo pisanja, družba pa ima lep dobiček. Slovenci posnemajmo jih!

Ali je koristno, da imamo v enem sodnijskem okraju po več malih posojilnic.

Zadnji čas z veseljem opazujemo, da se je začelo naše slovensko ljudstvo živahno gibati tudi na denarnem polju. Tu in tam se sliši, da so si kmetje osnovali svojo posojilnico, v katero si shranjujejo svoje s

trudom pridobljene novce. Varčnost je hvalevredna lastnost vsakega človeka; zlasti varčen pa mora biti kmet, ali poljedelec, ko v današnjih časih tako težko pride do tega »ljubega denarja«. Ali kakor se s temi varčnimi možmi tudi veselimo nad njihovim posojilničnem podjetju, tako jih moramo vendar opozoriti na nekaj, na kar v svoji vnemi za dobro stvar morda ne mislijo. Kdor je bral lansko leto našo razpravo v tem listu »Kako je ravnati z denarjem«, ta bo vedel, kdaj in pod kakšnimi pogoji more denarni zavod obstati, prosperovati in koristiti. — Da se vzdrži denarni zavod in naj bo še tako majhen, treba mu je pred vsem vlagatelj, ki ga zalagajo z denarjem. Ako posojilnica nima na razpolago denarja, ne more dajati posojil, delati ne more denarne kupčije. Brez kupčije pa ni dobička. To je ravno tako kakor pri človeku, ki bi rad barantal z voli, pa jih nima, da bi začel barantati. Mnogo vlagatelj — toraj tudi mnogo denarja — pa bode mogla imeti jedino le ona posojilnica ali hranilnica, ki je daleč na okoli sama, kateri ne dela konkurence kak drugi denarni zavod v bližini. V Mariboru je bila dolgočasa le nemška mestna hranilnica ali »Gemeinde Sparkasse«. Vsi meščani in prebivalstvo po več ur od mesta shranjevali so svoj denar jedino pri njej. Pred leti pa se je ustanovila še slovenska posojilnica. In zdaj vlaga mnogo onih, ki so imeli poprej spravljen svoj denar pri nemškem zavodu, v to posojilnico, vsled česar dobiva nemška hranilnica seveda manj denarja, ima toraj nekako zgubo. Da pa more vkljub temu obstati in uspevati, pride od tega, ker ima še vedno dovolj vlagatelj oziroma denarja. — Vse drugače pa je to pri malih ali vaških posojilnicah. Tudi te morajo imeti svoj uradni prostor, uradno osebo, knjige in druge potrebščine. Vse to stane denar. Ti stroški se morajo pokriti iz dobička, ki ga pridela posojilnica z denarno kupčijo. Ako pa ta kupčija ne nese toliko, kolikor znašajo upravni troški, po tem imamo pa tu zgubo, ktero morajo poravnati posojilnični udeležniki ali vlagatelji. Namesto, da bi toraj za svoj shranjen denar dobili kaj obresti, zgube še del svoje vložene glavnice, in posojilnica propada. To pa se pri takih malih posojilnicah jako lahko zgodi; kajti vlagatelji take posojilnice so le vaščani najbližnje okolice in še ti ne vsi. Ti pa le redko z denarjem zadočujejo, da bi posojilnico dolgo vzdržali.

Nadalje je namen vsakega denarnega zavoda, koristiti ne samo svojim udeležnikom (vlagateljem), ampak splošni narodni stvari: podpirati revne dijake, deliti podpore v narodne svrhe: šole, bolnišnice itd. To pa morejo uspešno delati le večje, bogatejše hranilnice in posojilnice.

Morda kdo poreče: »To je sicer res, vendar pa je udobno, ako je denar doma, pri rokah, da ga lahko vzamemo, kadar ga rabimo«. Taka trditev ni povsem prav. Male posojilnice uradujejo le ob določenih dneh, po jeden ali dvakrat na teden. Toraj se dostikrat ne more denar prav nič hitreje dobiti, kakor pa po pošti iz trga ali mesta, kjer se po denarnih zavodih uraduje vsak dan.

Pri vsakem narodnem podjetju — in kot tako smatrajo se tudi posojilnice — misliti se ne sme ravno na udobnost in koristi nekterih oseb, ki mogoče vle-

čejo iz tega poseben dobiček, ampak se mora računati vedno tudi na splošno korist in resnično potrebo. Tudi smo mi Slovenci še vse premalo premožni, da bi mogli vzdrževati v vsakem sodnijskem okraju po več denarnih zavodov. Naj se slovenski kmetje ne dajo zapeljati sladkim besedam onih, ki si z ustanovitvijo posojilnice ne računajo na koristi kraja in prebivalstva, ampak le na *svoj postranski zavlužek ali na svojo slavo*. Na spod Štajerskem imamo slovenskih denarnih zavodov, posojilnic in hranilnic že dovolj. Držimo se teh, vlagajmo pri njih, podpirajmo njihovo denarno moč, da bodo mogli še izdatneje krepiti naš narodni živelj, da bomo imeli tem večje koristi sami. Priznavamo radi, da je vodila ustanovitelj tukaj ali tam najboljša volja, koristiti svojemu kraju, toda prepričati bi se morali dotični, ali niso posebnost iz Grádca vabljivi glasovi preveč sumljivi. Slovenski kmetje! Kot odkriti prijatelji vam svetujemo, da se širi slega med vami, da se združuje tudi slovenski kmetovalec, toda svariti vas moramo pred neprevidnimi ustanovitvami, kjer lahko zgubite velik del svojega denarja. Kadar hočete ustanoviti kako posojilnico ali hranilnico, sploh zadrugo, kjer morate vložiti za deleže denar, vprašajte raje prej svoje poslance, vprašajte slovenske strokovnjake, ki bodo vam gotovo radi in prav svetovali. Obrnite se na »Zadružno zvezo v Celju«, ki izdaja sedaj celo svoj list o teh rečeh. Bodite povsod previdni!

Dopisi.

Iz Dragoviča nam piše naš prijatelj: Občina dragovička, v lepih naših Slovenskih goricah ležiš, pa se ne zavedaš izreka: »Biti slovenske krvi, bodi Slovenec ponos.« Krog in krog po slovenski zemlji se probujajo slovenske občine, čislajo svoj materni jezik in zahtevajo tudi od drugih oblasti, da ga spoštujejo. Tvoji občanje pa še spijo, tvoji obč. možje so vklonili svoj tilnik pred nemčurjem, naročnikom in sotrudnikom ptujskega Štajerca. Preteklo leto so bile volitve v šolski svet sv. Lovrenc v Slovenskih goricah; vse občine so volile svoje zavedne, narodne može, dragovička občina pa Štajerčevega pristaša. Sedaj so ga postavili tudi za cenitelja. Ali niste našli med seboj moža, ki bi pač bolje razumel, kje vas tlačijo nadloge, izbrali ste si tujega človeka, ki se bogati in redi od vašega denarja. Če že sili on pod tujčev jarem, naj gre, a mi se zavedajmo, da smo na svoji zemlji sami gospodarji; ne zaničujemo tujega, ampak spoštujemo vse pošteno, ljubimo pa pred vsem svoje. — Fant iz sosedne vasi.

Iz Polenšaka v Slovenskih goricah. Kakor smo zvedeli iz časopisov, je imel ptujski okrajni zastop sejó, pri kateri se je obravnavala tudi naša prošnja za okrajno cesto od kolodvora v Moškanjeih skozi Tivolce na Polenšak, kjer bi se zvezala z obstoječo okrajno cesto, na drugem mestu pa tudi s cesto, katero nadeluje sedaj ormožki okrajni zastop skozi faro sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Gospodje so po daljšem razgovoru sklenili, da si ogledajo ali bi bila cesta potrebna ali ne. Vse naše prošnje in pisanje po časopisih jih torej še ni prepričalo. Nam se seveda zdi drugačna. Koje namreč bil še Slovenec načelnik okrajnega zastopa, je rekel sedajni načelnik Ornig, najbrž samo zato, da je

hujskal proti slovenskemu načelniku: »Če bi bil jaz tukaj občinski predstojnik, bi že davno tožil okr. načelnika zaradi trpinčenja živine.« Sedaj že gre Ornigova vlada proti koncu — upamo da za vedno — a okrajne ceste, ki bi omogočila kmetom iz Polenšaka, od Sv. To maža, deloma od sv. Lenarta dovažanje svojih pridelkov k železnici, še vedno ni. Plačujemo pač višje okrajne doklade, koristi pa nimamo prav nobene. Preteklo leto je ogledoval deželni zemljemerec okrog konca aprila kraj za zahtevano cesto. Bilo je zbranih nad 200 posestnikov, ki smo zahtevali to cesto in vsi posestniki, katerim bi šla cesta prek posestev, so obljubili in se pismeno zavezali dati svoj svet brez odškodnine in celo pomagati. Prošnja se je izročila dotičnemu gospodu, vdeležil pa se je takratne komisije tudi član okr. zastopa pl. Pongratz, ki se je tudi zavzemal za to cesto. Gospodje pri okr. zastopu! Ali se mislite z nas šaliti ali pa mislite, da smo vas nalagali? Mi hočemo enkrat svojo pravico, mi hočemo tudi živeti. Deželne doklade so velike, okrajne doklade rastejo, občine rabijo denar, povsod se kmefa samo vleče, a ni kjer se mu ne pomaga, da že moramo skoraj obupati. Pri nas je precej lepega in zlahtnega sadja, pa ni ceste, da bi ga spravili med svet. Z velikim trudom in velikimi stroški smo si nasadili nove vinograde, pa dragi pridelek vino ne pride do veljave, ker nimamo ceste. Na severnih legah ima veliko posestnikov iz dravskega polja svoje gozdove, pa ne morejo ne v spomladi ne na jesen po listje, ker ni pripravne ceste. Revnejši ljudje iz Tibole, Preroda in drugih naših občin hodijo na delo na dravsko polje in si najmejo njive, da si pridelajo svoj živež. Nositi ga morajo z neverjetnim trudom domov, ker noče noben kmet ubijati sebe in svoje živine po sedajni slabi cesti, katere občine na svoje stroške zdrževati pač ne morejo. Po zimi bi spravili radi svoje pitane svinje na prodaj, pa moramo čakati tedne in mesce, da spravimo ubogo žival odtod in še potem se nam večkrat prehladi in se ji užge kri. Stotine nas je, ki čakamo te ceste, stotine nas je, ki plačujemo okrajne doklade odkar obstojijo okrajni zastopi, sedaj nas je stotine in stotine, ki zopet tirjamo svoje pravice. Zahtevamo, da se cesta izvrši, zahtevamo pa pred vsem, da zvedo vsi posestniki in prebivalci na Polenšaku, pa tudi pri Sv. Tomažu, pri sv. Lenartu in sv. Marjeti, kedaj da pridete zopet, da vam še enkrat povemo jasno svoje želje. Gospodje, bodi dovolj besed, dovolj komisij in obljub, želimo enkrat dejanj!

Sedlašek. Koncem novembra preteklega leta je prišel pregledovat iz Gradea od deželnega odbora poslan pregledovalec k našemu županu Š. H. občinskih računov, sploh cele blagajne. Govori se, da ni našel vsega v redu. Župan pa je v mnogih rečeh kaj rad malenkostno-natančen in nastopa proti soobčanom večkrat tudi surovo. Občani smo ga vsled tega že dovolj siti in ogledali se bomo za drugim, ki bo nam bolje gospodaril in se bo zavedal, da je naš sobrat trpin, ki mora čuvati koristi ebčanov.

Iz srednjih Haloz se nam poroča: Zimski čas je. Vse spi, posebno pa mi pri sv. Trojici v Halozah. Sedaj bi morali skrbeti ljudstvu za izobrazbo, toda pri nas ni primerne družstva. Odposlali smo pač pravila

za »Kmetško izobraževalno društvo pri sv. Trojici v Halozah.« Pravijo, da jih je namestnija tudi potrdila, a potrjene so zaspale v miznici našega gospoda župnika. Gospod župnik, ako je res, dregnite jih malo in hvaležni vam bomo vsi izobrazbe, uka in razvedrila žejni in potrebni domačini. Mislimo, da ne bo nihče ugovarjal, ako odkazete prostor, kjer je bila svoj čas šola, v ta namen. Ali so morda druge nepremagljive zapreke? Prepričani smo, da ne, zato pa vsi skupaj na delo za izobrazbo ljudstva, kajti potreba je velika. Svet naj zve, da se tudi pri sv. Trojici v Halozah kaj stori za napredek in izobrazbo in to v resnici, ne samo z besedami in na videz. G.

Okrajni zastop slovenjebistriški je tudi zaključil pod vodstvom »ljudskega prijatelja« Stigerja svojo »plodonosno« delovanje za preteklo leto. Ne vemo, zakaj se imenuje ta zbor *okrajni* zastop, ko vendar dela skoraj vse na korist mesta. Sedaj bodo zvezali Slovensko-Bistrico — v resnici nemškutarsko Bistrico — in južno železnico s posebno železnico, ki bo obenem tudi okrajna cesta. Gospod Stiger se bodo vozili s svojimi pristaši baje na sprehod in bodo plašili z lokomotivo kmetom konje, okraj pa bo plačeval za to zabavo vsako leto 4000 kron. Za zboljšanje potov in cest, ki so kmetom koristni, za zboljšanje živinoreje, sploh za zboljšanje položaja našega kmetovalca pa ni denarja. Kmetje, spreglejte vender enkrat in ne podpirajte svojih nasprotnikov, ki imajo sladko besedo za vas, v svojem srcu pa si mislijo: kmet naj le plačuje, ko pa več ne bo mogel, pa kupimo njegovo posestvo in bo naš delavec.

Da bi posijalo solnce!

Spisal I. I. Drameljski.

Junijeve noči so kratke. Vas še spi, in tiho prihaja sveže jutro. Zvezde se poslavljajo od prelestne noči, in enakomerno evrčanje nočnega mrčesa utihuje polagoma. Trijančenje jutranjice naznanja prazničen dan. Ljudje vstajajo, veseli oddiha v lepem nedeljskem dnevu po trdem delu. Veselo jim je pri srcu, kakor da bi mlada nevesta hodila okoli in jih prišla vabit na svojo svatbo . . . Marsikdo, in četudi ni veseljak, ne more, da se ne bi odzval njenemu prijaznemu vabilu.

Klebsov Lovro je bil mlad človek in nedelje se je zmiraj veselil kakor šumnega ženitovanja. In posebno, ako se svita tako lep dan! Jablane so v polnem zelenju, in njihovo sočno perje še blešči v bisernih kapljicah, vzduh je po nočnem, rahlem dežju svež in mil. Srkal bi radost, ki jo daje lepa narava v krasnem dnevu, pozdravljal bi jasen, nedeljski dan s pesnijo-jutranjico — a srce je nemirno, in veselja ni . . .

V svet se je namreč odpravil Klebsov Lovro — tja v širni svet, za denarjem. Bil je edini sin na prijaznem, lepem Klebsovem domu, a strast po tujini vlada med našo mladino. Vse vidi svojo srečo in veljavo le v denarju in bogatstvu, a doma, v tihi, mirni domovini ni več zadovoljnosti . . .

Zaman mu branijo sosedje: »Zakaj od doma. Lovro? Greš po svetu in morda res najdeš delo in zaslužek. Ali denar ne osreči, bogatstvo te ne zadovolji. V tujini ne sije solnce tako toplo in prijazno, rože ne

cveto tako lepo za tvoje oči kakor na domači zemlji. In letos namerjaš v svet, ko imamo svetlo upanje na vsakem drevesu, na njivi in v vinogradih. Kdo bo delal mestu tebe na domu? Oče bo jezno gledal, mati se jokala. In česa nimaš doma? Starši te imajo radi kakor nikdo na svetu; zunaj v tujini pa so mrzla srca, tuji ljudje te ne ljubijo. Doma pa te čaka sreča, oče ti dá posestvo in sam bodeš svoj gospodar na svoji zemlji. Hišo dobiš, vzameš si delavno ženo in česa še potrebuješ? Zakaj bi odhajal od doma, od svoje sreče!

Vse to je resnica, a Lovru je bolj ugajalo vabilo Tomaževega Tineta, ki se je tudi spravljal na Nemško v rudokope.

»Ali imaš doma drugo kakor delo in trpljenje? Vedno moraš poslušati opomine in gledati čmerne obraze; če pa se kam ganeš v vas, te potegnejo obrekliivi jeziki po celi župniji. Prevzemi posestvo, dolgovi in skrbi te posuše. Tam v širokem svetu pa se lahko svobodno giblješ kakor ptica pod nebom.«

Po prostosti in mnogoličnem, veselem življenju je koprnelo mlado srce. Gori v gorah pa je življenje enolično in malenkostno.

Včasih pa je začel misliti, da bi bilo vseeno lepo, ako prevzame posestvo in dobi na dom premožno in prijazno nevesto. Oženil bi se pri Žanarju, tja je mislilo in hrepenelo srce; a dekleta z lepim licem in tisočaki dote so ošabna.

(Dalje prih.)

Politične vesti.

Štajerski deželni zbor je bil sklican k zasedanju dne 27. dec. in je zboroval dva dni. Sprejel je deželni proračun in izvolil v finančni odsek tudi slov. poslanca dr. Hrašoveca in dr. Ploja. V odsek za občinske zadeve je bil izvoljen od slovenskih poslancev dr. Jurtela. Naši poslanci so postavili razne vprašanja. Tako je vprašal poslanec Roškar deželni odbor, kaj da je s slovensko kmetijsko šolo. Naš list bo o tej stvari še obširneje poročal. Dr. Hrašovec je vprašal, zakaj osrednji odbor štaj. kmet. družbe ne dovoljuje ustanovitve podružnic za Spodnje Štajersko. — Vzrok je kratkomalo ta, da bi gospodje baroni in meščani radi vse deželne podpore pobrali sami, kajti velika večina dosedajšnjih podružnic — tudi nemških — je meščanska, pri nas pa so se začele snovati izključno take, kjer so člani res kmetje, in to gospodom v Gradcu ne diši; pa bodo se že morali privaditi, ako bomo mi vstrajni.

Zaradi nepoštenega postopanja glavarja Vistarinja pri razdeljevanju podpor v kozjaškem okraju je stavil vprašanje dr. Jankovič. Mi smo prvi opozorili z nepobitnimi dejstvi na to nepošteno postopanje nasproti kmetom.

Naši poslanci so postavili še razna vprašanja in glasovali so proti proračunu, ker Spodnje Štajersko, posebno pa mi Slovenci nismo dobili toliko koristi, kakor bi morali. O krivičnosti proračuna prihodnjič.

V koroškem deželnem zboru, ki je zboroval tudi takrat kakor štajerski, je povedal edini slovenski poslanec Grafenauer nekaj prav bridkih nemških poslanecem. Tam gospodarijo še bolj svojevoljno z deželnim denarjem kakor pri nas.

Niževavstrijski deželni zbor je sklenil postaviti, da mora iti vsak volilec volit, sicer plača kazen. Opraviči se ga le, če je bolan ali pa nujno zadržan.

Ogersko. Na Ogerskem zopet vedno glasnejše zahtevajo splošno in enako volilno pravico. Ministerstvo jo že obljublja, toda sedaj mora še študirati do

jeseni, kako bi opeharilo nemadžarske narode, da ne bi imeli svojih poslancev. Sila, zvijača in krivica držijo Madžare pokonci.

Rusko. Vrhovni poveljnik Kuropatkin je spisal obširno knjigo o rusko-japonski vojski. Razložil je natančno, zakaj je bila Rusija nesrečna. Državna oblast knjige ni pustila na svetlo, toda pregledal jo je car sam in dovolil, da se izda. Ruske stranke se pridno pripravljajo na bližnje volitve v duma ali ruski državni zbor.

Italija vedno bolj utrjuje svoje meje proti Avstriji. Čudno prijateljstvo vlada torej med našo državo in Italijo.

Turško. V Macedoniji se zbirajo še vedno vstaške čete. Toda v svoji zaslepljenosti se bori Bulgari, Srbi in Grki med seboj in ne proti skupnemu sovražniku, proti Turkom.

Kaj je novega po svetu?

Prvo vprašanje pri sestanku. Ako se srečata dva Slovenca, je prvo vprašanje: »Kako je?« ali: »Kako se imate?« Hrvatje se sprašujejo s: »Kako ste?« Čehi: »Kako se imate?« Nemci: »Kako vam gre?« Holandci: »Kako se vozite?« Angleži: »Kako delate, kaj delate?« Španjolec: »Kako stojite?« Francozje: »Kako se nosite?« Kitajci se sprašujejo: »Ali ste pojedli svoj riž?« Egipčani pa: »Kako se potite?« (V Egiptu je suha koža gotov znak smrtonosne mrzlice).

Draginja. Cene platna in sukna se zvišajo za 25%, torej za četrtno. Dunajski tiskarji zvišajo cene za 10 do 15%. Dunajski premogarji zvišajo cene za premog in oglje za 12—16 v pri 100 kg. Seveda bodo se za temi oglašali še drugi. Kmetje pa bodo še vedno samo jamrali in ponižno plačevali. Združite se in odločevali boste tudi vi cene svojim pridelkom!

Prebivalci naše države leta 1800 in 1900. (Po uradni statistiki). Avstrijsko (300.011 km²) je imelo leta 1800 12.800.000 ljudi, sto let pozneje pa 26.250.000. Od teh je bilo l. 1800 Slovanov 57%, Nemcev 39%, Rumunov in Lahov 4%. Sto let pozneje je bilo Slovanov 60% (torej 3% več), Nemcev 36,2% (skoro 3% manj), Rumunov in Lahov 3,8%. Število Nemcev je torej padlo. Zakaj? Leta 1800 ni bilo narodne zavednosti, ki je propadala vsled nemške vlade cesarja Jožefa II, in mnogo ljudi drugih narodnosti se je priglasilo k Nemcem. Zdaj pa se ljudstva vračajo k svoji rodni materi in se oglašajo zopet k materinskemu jeziku. Koliko bodo še le takrat Nemci zgubili, ko se bo štel ljudstvo po materinskem jeziku in ne po občevalnem. Na Ogrskem so se silno pomnožili Ogrji na škodo Slovanom in Rumunom. Najbolj pa so se pomnožili za teh 100 let židje, ki jih je bilo l. 1800 le pol milijona, zdaj pa jih redimo že čez 2 milijona.

Sodnik — morilec. V Veliki Kaniži so zaprli sodnika Böczögöja, ki je umoril nekega kmeta, ker bi imel rad njegovo ženo. Izdal je morileca majhen deček, ki je gledal, kako je sodnik kmetovo truplo pokopaval na svojem vrtu.

Nenavaden časopis. V Curihu v Švici izhaja vsak teden list, ki se imenuje »List zaročencev«. Ta list ima agente po vsej Švici. Agenti nabirajo imena vseh deklic, ki se nameravajo poročiti in imena njihovih bodočih mož. Ta imena se objavljajo v listu, istotako pa tudi naslovi zaročenk in zaročencev z njihovim značajem. Zaročenka dobi potem najraznovrstnejše vzorce od vseh mogočih firm, ki ponujajo svoje blago. Če so ženitve srečne, tega list ne poroča.

104 dni pokopana. Neki zamorec na otoku Jamajka je svojo belo ženo z njenim privoljenjem hipnotiziral, zabil v krsto ter jo pokopal. Da je prihajalo v krsto dovolj svežega zraka, izpeljani sta bili dve cevi skozi pokrov na prvršje. Takoj se je našlo dovolj radoved-

nežev, ki so noč in dan stražili na grobu, da bi pokopana ne dobila živeža. Čez 104 dni so jo izkopali in oživeli iz hipnoze. Zgubila je 8 kg telesne teže, sicer pa je bila popolnoma zdrava.

Beraška smola. Zakonski parček, ki se je preživljal v velikem mestu z beračenjem, si pripoveduje zvečer o doživljajih. On: Potrkam na vrata, prikaže se gospod, jaz začnem: »Ein armer Reisender« prosi . . . in nato me nahruli. Ako ste ubogi, potem pa ne potujite, temuč ostanite lepo doma. Kadar jaz potujem, me vedno stane ogromno denarja. In s tem sem bil odslovljen. — Nato je pripovedovala »ona«: Jaz pa sem srečala gospoda, ki se mi je zdel prav zaupljiv. Pričem: Oh, milostljivi gospod, usmilit se me. Uboga vdova sem . . . Toda gospod me ni pustil dalje govoriti, temuč me je nahrulil: »Vdova ste! Ali vas naj morda vzamem?« In odšel je.

Dva vlaka sta trčila skupaj pri Dundeeju na Angleškem. Ubitih je 16 oseb, ranjenih pa 30. Poslanec Blacku sta bili odtrgani obe nogi.

V letu 1905 se je ponesrečilo po svetu 297 parobrodov in 396 ladij na jadra (jadrenic). To je na prvi pogled zelo veliko število, v resnici pa so nesreče na morju mnogo redkejše kakor prejšnja leta.

Stokrat oženjen. V Novem Jorku so prijeli goljufa, ki se je izdajal za zdravnika in ki se je pod raznimi imeni ženil po Ameriki, po Francoskem in po Angleškem! Vsakokrat je pokral novi ženi ves denar, potem pa zginil. Oženil se je okoli 100 krat in si nabral veliko premoženje. Za pokoro bo imel pod ključem časa zadosti.

Velika nesreča na železnici. Pri železniški nesreči v Perracotti v Ameriki je bilo ubitih 38 oseb.

V Boliviji v južni Ameriki je potres skoraj popolnoma razdjal mesto Arici. Zrušili sta se vsled potresa tudi tamošnji jetnišnici ter pokopali pod svojim zidovjem vse jetnike.

Na Kitajskem trpi grozno lakoto nad 5 milijonov ljudi. Ni čuda, da prihajajo od tam tudi spet poročila o novih puntih in uporih.

Žabe gojijo v Ameriki. Marsikateri naš bralec je že slišal, da jedo gospoda tudi žabe bedra. Prvič so jih začeli jesti na Francoskem. Francoze so posnemali takoj Amerikanci in ti so jih jedli s tako slastjo, da jih ni bilo kmalu več dobiti. Zato so napravili cele velikanske prostore, kjer žabe nalašč redijo, in sicer vse mogoče vrste žab. Bogataši jih imajo prav radi pri svojem obedu, tako da je mnogim to nov dohodek. Neki Richard Steeg redi najlepše in najboljše žabe ter ima od tega na leto 720.000 kron čistega dobička.

Šaljivec.

Ali je imel prav?

Pohorec je hodil po spovedni listek za velikonočno spoved. Pri tem se je razvil med njim in domačim župnikom sledeči pogovor:

Župnik: »No vi Pohorec, pa povejte kaj je sveti zakon, saj že dolgo v njem živite.«

Pohorec: »Gospod župnik, ne vem prav po katekizmu, po svoje povedati pa si ne upam.

Župnik: Le povejte po svoje ker ste že stari in morate imeti v rokah več časa zidarsko žlico kakor pa katekizem.

Pohorec: Gospod župnik, sveti zakon je z medom namazan križ. Med se precej hitro poliže potem pa celo življenje samo križ ostane.

Žena: Za božjo voljo, pa že spet odpotuješ? Ko nisi pri meni, me je tako strah, da mi zobje klepetajo.

Mož: Če sem doma, klepetaj ti, da me bolijo ušesa, če me pa ni doma, klepetajo tvoji zobje, zato je še vedno najbolje, da odidem, ker mene ne bodo bolela ušesa, ti pa lahko svoje narejene zobe odložiš na mizo pa tudi ne bodo klepetali.

Zakaj sta šla na vojsko.

Dva vojaka, ki sta šla prostovoljno na vojsko, sta nekoč skupaj stražila. Dogovorila sta se tudi, zakaj da sta šla v boj za domovino.

Prvi: »Ti Grega, zakaj pa si šel v boj?«

Drugi: »Ker nimam žene, ljubi moj Franc.«

Prvi: »Ah, pri meni Grega, pa je ravno narobe. Imam ženo in zato sem semkaj pobegnil.«

Vprašanje: Zakaj pa je danes šaljivec »Nov. Slov. Št.« ženske tako na nič djal?

Odgovor: Ker ga je spisal človek, ki včasih ženske rad draži in takim govoricam sam rad veruje.

Učitelj: »Franček, zakaj pa tvoj bratec ni prišel v šolo? Kaj mu pa manjka?«

Učenec: »Hlačke, gospod učitelj.«

Ptujski smeh.

I. *Da bi, ako bi . . .* Ptujčani bi že davno kupili graha, če bi ne bil tako drag in če bi imeli s čim, na katerem bi moral klečati poredni Kaiser, ako bi se hotel vrniti.

2. Šoštarič se je prekrstil v »Schoschteritscha.« Aha, zopet jeden, ki misli, da še postane župan.

3. Vse je dražje, železo, žemlja, platno, usnje, vse ima višje cene. Samo naše ubogo nemčurstvo si ne more pridobiti prave cene, naopak, dan za dnevom jo izgublja.

II. *Kaiser jih je slekel do nagega.* Wastian bo jim kupil nove hlačice, zato so si ga izvolili častnim članom mesta Ptuja.

Listnica uredništva.

Prosimo podpišite razločno povsod ime in kraj, da vam lahko odgovarjamo. Naročnik od Kunigunde: Denar gotovo sprejmemo, če ga odpošljete na prav naslov. Podpišite se, da lahko zasledujemo, zakaj niste dobili lista. — Narodni kmet J. M. v B. Hvala, pride prihodnjič. Le poročajte! — Vsem dopisnikom: prečitajte si naše navodilo v današnji številki ter se ravnajte po njem.

Naročnikom iz občin Komnica, Rošpoh, Brester-nica, in Jelovec pri Mariboru: naš list vam se redno dopošilja a neke osebe ga ugrabijo, vničujejo ali z opazko: Pri meni se ne sprejme, vračajo. Prosimo poročajte nam, kje se list pušča in ktere osebe imajo z njim opraviti. Dali jim bomo pošteno po prstih.